

**SUOMEN
ARVIOINTIYHDISTYS**
**FINNISH
EVALUATION SOCIETY**

Toimintakertomus 1.1.2020–31.12.2020

YLEISTÄ

Suomen Arviointiyhdistys (SAYFES) ry:n on vuonna 1999 perustettu monialainen riippumaton arviointialan rekisteröity yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja ylläpitää arviointitoimintaan ja arviointitutkimukseen liittyvää osaamista Suomessa sekä edistää arviointitutkimukseen liittyvää kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä alan toimijoiden välillä. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys järjestää kansallista ja kansainvälistä koulutusta, seminaareja, harjoittaa tutkimus-, tiedotus- ja julkaisuutoimintaa sekä on yhteistoiminnassa muiden alan järjestöjen kanssa.

Yhdistys on Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsenyhdistys. Yhdistys toimii EES:n (European Evaluation Society), NESE:n (Network of Evaluation Societies in Europe), IOCE:n (International Organization for Cooperation in Evaluation) sekä pohjoismaisten kansallisten arviointiyhdistysten kumppanina. Yhdistykselle on laadittu strategia vuosille 2016-2020. Yhdistyksen visiona on olla kansallisesti ja kansainvälisesti tunnustettu arviointiosaamisen edistäjä.

HALLITUS

Vuoden 2020 hallituksen kokoonpano on ollut:

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

johtava asiantuntija Mari Räcköläinen, ulkoministeriö (**puheenjohtaja**)
arviointipäällikkö Nina K. Hietakangas, Sininauhaliitto
dosentti Liisa Horelli, Aalto-yliopisto
erikoistutkija, tiimin vetäjä, Kirsi Hyytinen, VTT, Future-proof societies
johtava asiantuntija Kaisa Lähteenmäki-Smith, MDI Public Oy (26.5.2020 saakka)
konsultti Petra Mikkolainen, NIRAS International Consulting (26.5.2020 lähtien)
asiantuntija Pinja Parkkonen, Sitra (26.5.2020 lähtien)
tutkimuspäällikkö Marianne Pekola-Sjöblom, Kuntaliitto (26.5.2020 saakka)
toimitusjohtaja Petri Uusikylä, Frisky & Anjoy Oy

Hallituksen varajäsenet:

johtava asiantuntija, Pekka Pesonen, Business Finland (**varapuheenjohtaja**)
erityisasiantuntija Mervi Aalto-Kallio, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
johtava asiantuntija Kaisa Lähteenmäki-Smith, MDI Public Oy (26.5.2020 lähtien)
toimitusjohtaja Kari I. Mattila, Johtajuustaito Oy
konsultti Petra Mikkolainen, Lectura Consulting Oy / Fortiko osk (26.5.2020 saakka)
terveystieteen tohtori Anu Räisänen (26.5.2020 saakka)

erityisasiantuntija Maria Salenius, Kuntaliitto
johtava tuloksellisuustarkastaja Pekka Salminen, Valtiontalouden tarkastusvirasto (26.5.2020 lähtien)

Yhdistyksen sihteeri:

konsultti Petra Mikkolainen, NIRAS International Consulting (26.5.2020 saakka)
johtava asiantuntija Sari Rannanpää, MDI Public Oy (26.5.2020 lähtien)

Viestintä- ja verkkovastaava:

Mervi Aalto-Kallio

Rahastonhoitaja:

Kirsi Hyytinen

Toiminnantarkastaja:

Onni Pekonen, valtiovarainministeriö

Hallituksen asiantuntijajäsenet:

toimitusjohtaja Kimmo Halme, 4Front
neuvotteleva virkamies Johanna Nurmi, valtiovarainministeriö
senior partner Olli Oosi, Owal Group
asiantuntija Nuppu Rouhiainen, Business Finland
terveystieteen tohtori Anu Räisänen (26.5.2020 alkaen)
tutkimuspäällikkö Riitta Seppänen-Järvelä, Kela
johtava asiantuntija Katri Vataja, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

YHDISTYKSEN KOKOUKSET JA JÄSENISTÖ

Kokoukset

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 26.5.2020. Vuosikokouksen ajankohtaa myöhäistettiin pandemian vuoksi ja se toteutettiin etäkokouksena TSV:n jäsenyhdistyksille antamien ohjeiden mukaan vasta toukokuussa. Lisäksi yhdistyksen hallitus kokoontui toimikauden aikana yhdeksän kertaa (14.1, 3.3, 20.4, 22.4, 26.5, 11.8, 28.9, 19.10 ja 16.11). Maaliskuun jälkeen myös hallituksen kokoukset toteutettiin etäkokouksina.

Puheenjohtaja toimi yhdistyksen valtuuttamana edustajana TSV:n syyskokouksessa, joka järjestettiin sähköpostikokouksena 17. - 25.9.

Yhdistyksen jäsenet

Toimikauden lopussa yhdistyksessä oli 56 maksanutta jäsentä ja 7 on yhteisöjäseniä (Ulkoministeriö, Motiva, ForeFront, MDI Public Oy, NIRAS Finland, Kuntaliitto ja VTV). Jäsenrekisteriin on ilmoittautunut 111 henkilöä.

TALOUS

Yhdistyksen talous on kunnossa. Toimintaa on rahoitettu jäsenmaksuilla sekä aikaisemmilta vuosilta kertyneillä säästöillä.

Jäsenmaksujen tilanne on kehittynyt hyvin vuonna 2020. Yhdistyksen kulut ovat olleet ennakoitua pienemmät johtuen kokousten ja useiden tapahtumien siirtymisestä tai toteutuksena virtuaalisina koronan vuoksi.

TOIMINTA

Vuonna 2020 jatkettiin yhdistyksen strategian 2016–2020 mukaista toimintaa keskittyen erityisesti kansallisen arviointipolitiikan vahvistamiseen, arviointikulttuurin ja arviointiosaamisen edistämiseen sekä uusien toimintamuotojen edelleen kehittämiseen. Suunniteltu toiminta jouduttiin muuttamaan pandemian rajoituksiin liittyen ja useimmat tapahtumat siirrettiin myöhempään ajankohtaan tai peruttiin kokonaan. Yhdistyksen hallitus toteutti pandemiasta huolimatta Arvin päivän palkinnon onnistuneesti ja kokoontui aktiivisesti myös pandemian aikana ja kehitti etäkokouskäytäntöjä.

A. Kansallisen arviointipolitiikan ja arviointikulttuurin vahvistuminen

Tavoitteena on ollut kansallisen arviointipolitiikan edistäminen painottaen erityisesti arvioinnin vahvistamista ja näkyvyyttä hallitusohjelmassa.

Vuonna 2020 yhdistys jatkoi edellisenä vuonna käynnistettyä **vaikuttamistyötä** kansallisen arviointipolitiikan edistämiseksi ja arvioinnin roolin vahvistamiseksi poliittisessa päätöksenteossa. Arviointiyhdistyksen hallitus sopi Valtioneuvoston kanslian (VNK) edustajien kanssa heidän osallistumisestaan Arviointi 2.0. -seminaarisarjan tilaisuuksiin keväällä 2020. Tilaisuuksia ei kuitenkaan voitu toteuttaa pandemian vuoksi eikä yhdistyksellä ollut resursseja organisoida tilaisuuksia webinaareina nopeasti, joten pitkälle valmistellut tilaisuudet päätettiin siirtää myöhemmin toteutettaviksi.

Yhdistys pyrki edelleen edistämään arviointiin liittyvien teemojen pääsyä mukaan valtioneuvoston päätöksentekoa tukevaan selvitys- ja tutkimussuunnitelmaan ja hankehakuun. Yhdistyksen edustajat selvittivät rahoitusmahdollisuuksia valtionhallinnon arviointitoimintaa koskevan selvityksen toteuttamiseksi käymällä keskusteluja Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan (VnTEAS) suunnittelusta vastaavien kanssa sekä VNK:ssa että ulkoministeriössä.

Vaikuttamistyötä tehtiin myös osallistumalla Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston organisoimaan verkkokyselyyn (21.10.-12.11.), jolla kerättiin ehdotuksia seuraaviksi strategisen tutkimuksen teemoiksi ja joka käynnisti vuonna 2022 alkavien STN-tutkimusohjelmien valmistelun. Arviointiyhdistyksen hallitus laati verkkokyselyyn ehdotuksen, joka liittyy kompleksisten tilanteiden, systeemisten ilmiöiden ja tulevaisuuden trendien arviointiin ja arvioinnin ekosysteemiperustaiseen ajatteluun.

Arvin päivän palkinto 2020 myönnettiin Arvin päivänä 31.8. **Museovirastolle**, jonka itse- ja vertaisarviointiin perustuva arviointimalli tukee museoiden itsearviointia. Arviointimalli kattaa runsaasti eri näkökulmia ja mm. muutostrendien tarkastelun ja analysoimisen oman toiminnan näkökulmasta. Arvioinnin kehittämisorientaatio vahvistaa museoiden yhteiskunnallista relevanssia ja vaikuttavuutta tulevaisuudessa. Lisäksi arviointimallia hyödynnetään, kehitetään ja levitetään edelleen Museoviraston käynnissä olevassa EU-hankkeessa 'Museums of Impact'. Arviointimalliin voi tutustua Museoviraston sivuilla osoitteessa www.museoarviointi.fi. Lisäksi arviointiraati halusi jakaa **kunniamaininnan** Najat Ouakrim-Soivion ja Anne Rongaksen kehittämälle uudelle koulutuksen arvioinnin työvälineelle, joka tukee muun muassa korteilla ja suunnittelupohjilla käytännön arviointityötä kouluissa. Sovellus on käyttäjälähtöinen ja kohdistuu yhteiskunnan

kannalta tärkeään aiheeseen. Arvin päivän palkintojenjakotilaisuus järjestettiin 3.12.2020 webinaarina, jossa palkinnon ja kunniamaininnan saaneet pitivät alustukset.

Edellisenä vuonna käynnistettyä **Arviointi 2.0.** -ohjelmaan liittyvän vuosille 2019–2020 ajoittuvan hallitusohjelman lupauksiin pohjautuvan keskustelutilaisuuksien sarjan ”**Osaavaa ja osallistavaa Suomea arvioimassa**” suunnittelua jatkettiin ja laadittiin ohjelmat seuraaville tilaisuuksille. ”**Arviointi ja päätöksenteon tietoperusta**” -seminaaria suunniteltiin yhdessä Tampereen yliopiston kanssa. Alunperin huhtikuulle suunniteltu seminaari siirrettiin syksyyn, mutta lopulta sitä ei pandemian vuoksi voitu toteuttaa lainkaan, mm. Tampereen yliopiston ei ollut mahdollista fasilitoida webinaaria pandemiasulun vuoksi. Päätettiin, että pyritään järjestämään tilaisuus keväällä 2021. Lisäksi arvioidaan mahdollisuus järjestää muut Arviointi 2.0 -tilaisuudet tulevan kautena. Tampereen yliopisto on edelleen luvannut olla mukana seminaarisarjan järjestelyissä.

B. Arviointiosaamisen vahvistaminen

Tavoitteena on selkeyttää arvioinnin käsitteitä ja parantaa kansallista arviointiosaamista.

Arvioinnin käsitteitä ja määrittelyä selkiyttävän Arvioinnin ABC-ohjelman kehittämistä jatkettiin. Ohjelma toteutetaan pitkäjänteisesti ja se ajoittuu usealle vuodelle. Ohjelman tavoitteena on selkeyttää toimijoilla, mitä arviointi on ja miten se täydentää eri päätöksenteon, strategisen suunnittelun ja riskien hallinnan työkalujen kirjoa. Tarkoituksena on mm. tuottaa tietoa arvioinnista ilmiönä yhdistyksen verkkosivuille.

Keväällä 2020 ilmestyi laaja vertailututkimus arvioinnin insitutionalisoinnista Euroopassa (Stockmann, Reinhard – Meyer, Wolfgang – Taube, Lena (Eds.) (2020). *“The Institutionalisation of Evaluation in Europe”*, Palgrave Macmillan, Cham). Vertailussa oli mukana kaikkiaan 16 eurooppalaista maata sekä Euroopan unioni omana kokonaisuutenaan. Suomen osuuden teokseen kirjoittivat **Petri Uusikylä, Pertti Ahonen, Nina K. Hietakangas ja Johanna Nurmi**. Teos on ainutlaatuinen katsaus eri maiden arviointijärjestelmiin. Petri Uusikylä on laatinut tiivistelmän Suomea koskevasta luvusta. Kirja esiteltiin yhdistyksen verkkosivuilla.

Tampereen yliopiston, Suomen tilintarkastajien ja Suomen Arviointiyhdistyksen yhteistyönä toteuttama Tilintarkastuksen ja arvioinnin symposium 2019 poiki yhdistykselle kirjoittajakutsun seuraavaan symposiumin julkaisuun. **Petri Uusikylä, Kirsi Hyytinen ja Mari Rökköläinen** kirjoittivat yhteisartikkelin *“Tuomarista valmentajaksi, ymmärtäjäksi ja maailmanparantajaksi - arvioinnin muuttuva rooli kompleksisessä maailmassa”*. Artikkelin hyväksyttiin refereesimenettelyssä ja se julkaistaan Tilintarkastuksen ja arvioinnin symposium -teoksessa 2021.

Nina K. Hietakangas laati suomenkielisen käännöksen Chris Foxin, Robert Grimmin ja Rute Caldeiran kirjan *“An Introduction to Evaluation”* johdantokappaleesta.

Yhdistys oli yhteistyökumppanina **EEEN2020**: European Environmental Evaluators Network Forumin konferenssissa, jonka Suomen ympäristökeskus SYKE järjesti 4.-5.11.2020. **Marko Katila ja Petra Mikkolainen** pitivät konferenssissa esityksen *“Evaluating contribution to SDG 13 Climate Action: Linking transformative change, theory of change and Quantitative Content Analysis”*.

Kirsi Hyytinen ja Mari Rökköläinen toimivat vierailevina päätoimittajina ja toimittivat **Focus Localiksen arvioinnin teemanumeron 4/2020** yhdessä lehden vakituisten päätoimittajien Lotta-Maria Sinervon ja Anni Jäntin kanssa. Teemanumeron toimituskunta, vakituiset ja vierailevat päätoimittajat valitsivat abstraktiehdotuksista ne, jotka parhaiten sopivat teemanumeron

kokonaisuuteen. Julkaistavat artikkelit kävivät läpi ulkopuolisen vertaisarvioinnin (referee-menettely), päätoimittajat arvoivat puheenvuorot, katsaukset ja kirja-arvostelut. Joulukuussa julkaistussa lehdessä on neljä artikkelia, kolme katsausta, kaksi puheenvuoroa ja kaksi kirja-arviointia. Vertaisarvioijien hankkimisessa hyödynnettiin myös Arviointiyhdistyksen verkostoja ja artikkelien kirjoittajina oli yhdistyksen jäseniä. Päätoimittajat kirjoittivat lehteen pääkirjoituksen *“Arviointi kehittämisen, oppimisen ja oivallusten alustana”*. Lehdestä on otettu painettuja julkaisuja, joita myös yhdistys voi tarvittaessa jakaa.

Metodipajoja ei vuonna 2020 toteutettu, mutta yhdistyksen virtuaaliset jouluglogit järjestettiin 3.12. Tilaisuudessa jaettiin Arvin päivän palkinnot sekä kuultiin palkittujen juhlaesitelmät sekä luotiin katsaus yhdistyksen toimintaan ja tulevaisuuden suunnitelmiin. Tilaisuuden paneelikeskustelu käynnisti yhdistyksen hallituksen strategiatyön. Vuorovaikutteiseen tilaisuuteen osallistui noin 30 henkilöä.

C. Arvioinnin eettisen perustan vahvistaminen

Tavoitteena on arvioinnin eettisen näkökulman pitäminen esillä.

Yhdistyksen toiminta on nojannut yhdistyksen laatimaan Arvioinnin arvot ja eettiset periaatteet -linjaukseen (päivitetty 2019). Hallituksen kokouksissa on keskustelua arvioinnin eettisestä perustasta ja yhdistyksen toiminnasta mm. Covid-19 aikana. Yhdistys on toiminut vastuullisesti ja sopeuttanut toimintansa pandemian rajoituksiin sekä jakanut tietoa ja palveluita yhdistyksen jäsenistölle myös pandemian aikana.

D. Viestinnän parantaminen

Tavoitteena on ollut aktiivisen ja ajankohtaisen viestinnän lisääminen.

Vuoden 2020 aikana julkaistiin useita blogeja ja levitettiin ajankohtaista tietoa yhdistykseltä sekä muita uutisia esimerkiksi muiden toteuttamista arviointitapahtumista.

SAYFESin verkkosivut

Yhdistyksen verkkosivujen (www.sayfes.fi) vuoden keskeisimmät päivitykset näkyvät etusivun *Ajankohtaista yhdistyksestä, Uutiset ja Blogi -sivustoilla*.

Ajankohtaista yhdistyksestä on ollut verkkosivujen keskeisin kanava, johon päivitetään yhdistyksen uutisia ja tiedotteita, pääasiallisesti tapahtumista, joita yhdistys järjestää tai joiden toteuttamisessa yhdistys on mukana. Vuonna 2020 Ajankohtaista yhdistyksestä -tiedotteita tehtiin yhteensä 14, joista moni liittyi tilaisuuksien siirtämiseen koronatilanteen vuoksi myöhempään ajankohtaan tai virtuaaliseksi. Uutiset välittävät tietoa yhdistyksen ulkopuolisista arviointiin liittyvistä aiheista, kuten esimerkiksi uusista arvioinnin julkaisuista tai selvityksistä. Uutisia vuonna 2020 päivitettiin viisi. Blogipalsta täydentyi vain kolmella uudella blogilla vuonna 2020. Näistä kaksi blogia tulivat toivotusti Arvin päivän palkinnolla palkituilta ja yksi tuli Turun yliopiston tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tutkijoilta ennakointitoiminnan arvioinnista. Blogien kirjoittamiseen houkuteltiin myös erillisellä uutisella ja jäsenille lähetetyllä sähköpostilla, mutta se ei tuottanut tulosta.

Verkkosivujen kävijämäärät eivät ole olleet suuria, mutta ne ovat olleet käyntikortti yhdistyksen toiminnasta muulle maailmalle ja kanava viestiä ajankohtaisista aiheista ja uutisista. Verkkosivut ovat saaneet myönteistä palautetta, niitä on päivitetty säännöllisesti. Keskeisin viestintäkanava

yhdistyksen toiminnasta yhdistyksen jäsenille ja toiminnasta kiinnostuneille on ollut sähköposti. Myös LinkedIn uutena kanavana on tavoittanut verkkosivuja paremmin ihmisiä.

Verkkosivujen suhteen hyvänä asiana voidaan pitää sitä, että sivuja on saatu ylläpidettyä jatkuvasti ja keskeisistä viesteistä ja uutisista on tiedotettu säännöllisesti.

E. Koordinaatio

SAYFES koordinoi toimintaansa aktiivisesti eri viestintäkanavien välityksellä:

Ulkoinen tiedottaminen

- Aktiivinen nettisivujen päivitys
- LinkedIn-sivut
- Twitter-tili
- Facebook-sivut
- Uutisten jakaminen hallituksen jäsenten omissa some-kanavissa

Sisäinen tiedottaminen

- Jäsenten sähköpostilista
- Hallituksen sähköpostilista
- Hallituksen asiantuntijajäsenten sähköpostilista

F. Kansainvälisten verkostojen ja yhteistyön vahvistuminen

SAYFES jatkoi yhteydenpitoa Network of European Evaluation Societies NESE:n ja European Evaluation Society EES:n kanssa.

Seuraavaa EES-konferenssia varten käynnistettiin Petri Uusikylän johdolla yhteistyö Pohjoismaiden arviointiyhdistysten kanssa. Tavoitteena on järjestää yhteinen paneeli konferenssissa, joka siirrettiin pandemian vuoksi syksyyn 2021.

G. Yritysten ja elinkeinoelämän tarpeet arvioinnissa

Tavoitteena vahvistaa yhteistyötä yritysten ja elinkeinoelämän suuntaan ja selvittää yhteistyön mahdollisuuksia.

Yritysten arviointitarpeiden selvittämiseksi hallitus on laatinut luonnoksen kyselystä yrityksille. Tavoitteena on selvittää, mitä arviointi/Arviointiyhdistys voi tarjota yrityksille.

Helsingissä 3.3.2021

Mari Rökköläinen
puheenjohtaja

Sari Rannanpää
sihteeri